

**Návrh účasti**  
**delegácie Slovenskej republiky na 112. zasadnutí Generálnej konferencie**  
**Medzinárodnej organizácie práce od 3. do 14. júna 2024 v Ženeve**

**Základné zmluvné a právne východiská účasti delegácie Slovenskej republiky na konferencii**

Podľa Ústavy Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len ako skratka „MOP“ – všade v nasledujúcom texte sa za rozhodné považuje znenie Ústavy MOP uverejnené na oficiálnej stránke MOP: [Key document - ILO Constitution](#)) členské štáty Medzinárodnej organizácie práce musia zabezpečiť, že ich delegácie sú plne trojstranné (tripartitné), a že delegáti sú schopní konať plne nezávisle jeden od druhého.

- Čl. 3 odsek 1 a 2 Ústavy MOP ustanovuje:
  - konferencie sa zúčastňujú **štyria zástupcovia člena – delegáti** členského štátu MOP, z toho dvaja sú vládnymi delegátmi a ďalší dvaja sú delegátmi, ktorí zastupujú tak zamestnávateľov (RÚZ, AZZZ SR, APZD), ako aj pracovníkov – zamestnancov (KOZ SR, SOS) každého z členov MOP (členských štátov MOP),
  - každého **delegáta môžu sprevádzať najviac dvaja odborní poradcovia** ku každému bodu programu zasadnutia konferencie.
- Čl. 13 odsek 2 písm. a), čl. 3 odsek 8 a 9 Ústavy MOP:
  - úhrada nákladov – každý z členov (členských štátov MOP) uhrádza cestovné výdavky a výdavky spojené s pobytom svojich delegátov a poradcov alebo zástupcov, ktorí sa zúčastnia na zasadnutiach konferencie; vláda každého člena (členského štátu MOP) oznámi mená delegátov a ich poradcov Medzinárodnému úradu práce (ďalej len ako skratka „MÚP“) - najneskôr pri tejto konferencii do 17. mája 2024; poverovacie listiny delegátov a ich poradcov podliehajú verifikácii konferencie, ktorá dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných delegátov môže odmietnuť prijatie ktoréhokoľvek delegáta alebo poradcu, pri ktorom dospeje k záveru, že nebol vymenovaný v súlade s týmto článkom.
- Čl. 3 odsek 1, 2, 5, čl. 13 odsek 2 písm. a) Ústavy MOP:
  - v prípade nedodržania uvedených ustanovení Ústavy MOP je možnosť podať sťažnosť (sťažnosti) za porušenie ustanovení Ústavy MOP mandátovému výboru konferencie.
- Čl. 3 odsek 5 Ústavy MOP:
  - členovia (členské štáty MOP) vymenujú mimovládnych delegátov a poradcov, ktorých vyberú po súhlase s najreprezentatívnejšími profesijnými organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov združenými v najvyššom tripartitnom orgáne krajiny (v podmienkach Slovenskej republiky je to RÚZ, AZZZ SR, APZaD a KOZ SR, SOS ako riadni členovia Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky) príslušnej krajiny (štátu), ak také sú.

Podľa čl. 2 odseku 3 písm. a) Rokovacieho poriadku konferencie okrem delegátov a poradcov sa na konferencii môžu zúčastniť aj ministri (štátni tajomníci), ktorých ministerstvá sa zaoberajú otázkami, o ktorých rokuje konferencia a ktorí nie sú delegátmi alebo poradcami.

## **Program**

### **112. zasadnutia Generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „konferencia“), ktoré sa uskutoční v Ženeve od 3. júna do 14. júna 2024**

Program konferencie je nasledovný:

#### Stále body programu konferencie:

- I. Správy predsedu Správnej rady a generálneho riaditeľa MÚP,
- II. Program a rozpočet;
- III. Informácie a správy o aplikácii dohovorov a odporúčaní MOP;

#### Body programu zaradené samotnou konferenciou alebo Správnou radou MÚP:

- IV. Ochrana pred biologickými rizikami na pracovisku – normotvorná činnosť, prvé kolo v rámci dvojkolového procesu prípravy nového dohovoru MOP na túto tému;
- V. Opakovaná diskusia o strategickom ciele sociálnej ochrany (ochrana práce);
- VI. Všeobecná rozprava - Opakovaná diskusia o strategickom ciele základných princípov a práv pri práci;
- VII. Všeobecná rozprava - dôstojná práca v sektore poskytovateľov starostlivosti;
- VIII. Abrogácia štyroch dohovorov MOP.

### **K I. bodu programu konferencie**

Diskusia o týchto dokumentoch začne v prvom týždni konferencie.

Predseda správnej rady MÚP podá správu konferencii o činnosti správnej rady MÚP za obdobie od júna 2022 do mája 2024.

Generálny riaditeľ MÚP v rámci tohto bodu programu predloží správu konferencii. Správa zahŕňa dodatok o situácii pracovníkov na okupovaných arabských územiach.

Členom (členským štátom) MOP budú k dispozícii správy predsedu správnej rady MÚP a generálneho riaditeľa MÚP a budú sa môcť k nim vyjadriť vo všeobecnej rozprave.

Priebeh konferencie sa publikuje v priebežných záznamoch v anglickom jazyku, francúzskom jazyku a v španielskom jazyku. Jednotlivé texty vystúpení k prvému bodu programu konferencie je potrebné predložiť v príslušnej elektronickej forme. Rozprava na plenárnom zasadnutí konferencie, ako aj správy výborov týkajúce sa bodov I. až VIII. programu konferencie, sú prístupné online.

Zásady, ktorými sa riadi rozprava na plenárnom zasadnutí konferencie:

Nasledujúce zásady sú ustanovené v odsekoch 54 až 58 zo štvrtej správy pracovnej skupiny správnej rady MÚP o programe a štruktúre MOP (1967), forma a prospešné prostredie pre rozpravu k správam na plenárnom zasadnutí konferencie:

- sloboda slova (vyjadrovania) je pilierom MOP, ani vlády, ani zamestnávateľa alebo pracovníci nie sú oslobodení od kritiky v rámci svojich ochranných hraníc;
- sloboda slova zahŕňa slobodu odpovedať – jedno stanovisko môže čeliť námietkam iného stanoviska;
- sociálna spravodlivosť prispieva k trvalému mieru; všetky ľudské bytosti majú právo realizovať svoj materiálny blahobyt a duchovný rozvoj v slobode a dôstojnosti. Šírka týchto základných zásad MOP znemožňuje presne vymedziť rozpravu na Medzinárodnej konferencii práce a MOP sa musí zamerať na ciele, ktoré odvodzuje z týchto zásad, bez ohľadu na politické úvahy;
- napriek tomu, účel a rozsah rozpravy na Medzinárodnej konferencii práce nesmie zasiahnuť do riadnej diskusie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov a Valného zhromaždenia, orgánmi poverenými Chartou so zodpovednosťou za politické rozhodnutia v systéme OSN;
- podporovať hodnoty ľudskej slobody a dôstojnosti uchované v Ústave MOP v obdobiach ostrého politického napätia, konferencia sa musí usilovať k najplnšej možnej pokračujúcej spolupráci pri realizácii cieľov MOP. Každý delegát má povinnosť vziať do úvahy tieto činitele a prezident konferencie zaistiť, že sa zachovávajú.

## **K II. bodu programu konferencie**

Podľa II. bodu programu konferencie, konferencia bude vyzvaná preskúmať a prijať finančný výkaz k 31. decembru 2023 a zvážiť také finančné a správne záležitosti, o ktorých môže rozhodnúť správna rada, aby sa vzali na vedomie. Finančné a rozpočtové záležitosti MOP sa prerokujú vo finančnom výbore vládnych zástupcov podľa Rokovacieho poriadku konferencie a Finančných pravidiel MOP. Na práci tohto výboru sa zúčastní len určený vládny zástupca, pretože členský príspevok do rozpočtu MOP platí štát, a nie sociálni partneri.

Tento bod programu konferencie sa bude prerokúvať vo výbore, ktorý pokrýva II. bod programu zasadnutia konferencie. Určený člen vládnej časti delegácie Slovenskej republiky sa zúčastní na práci tohto výboru. Vládny zástupca Slovenskej republiky vo finančnom výbore podporí prijatie finančného výkazu MOP a program práce pre nasledovné programové obdobie.

Výbor prijme správu o činnosti výboru a závery v tejto oblasti a predloží ich na schválenie plenárnemu zasadnutiu konferencie.

## **K III. bodu programu konferencie**

Výbor pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní je vytvorený tak, aby sa každý rok zaoberal týmto bodom programu zasadnutia konferencie. Výbor posudzuje informácie a správy dodané vládami členských štátov MOP podľa článkov 19, 22 a 35 Ústavy MOP spoločne so správou výboru expertov pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní. Vláda Slovenskej republiky prostredníctvom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a v spolupráci s príslušnými ministerstvami a po konzultácii so sociálnymi partnermi na základe požiadaviek správnej rady MÚP vypracovala za rok 2023, na základe výzvy MÚP, správy o aplikácii 35 vybraných dohovorov.

Tento bod programu konferencie sa bude prerokúvať vo výbore, ktorý pokrýva III. bod programu zasadnutia konferencie. Určení členovia delegácie Slovenskej republiky sa zúčastnia na práci tohto výboru. Vládny zástupca vo výbore pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní MOP bude presadzovať a obhajovať skutočnosti vyplývajúce z podaných správ, ako aj ďalšie skutočnosti, ktoré sa týkajú Slovenskej republiky.

Výbor prijme správu o činnosti výboru a závery v tejto oblasti a predloží ich na schválenie plenárnemu zasadnutiu konferencie.

#### **K IV. bodu programu konferencie**

Správna rada MÚP na svojom 341. zasadnutí (marec 2021) rozhodla zaradiť do programu 112. a 113. zasadnutia (2024 – 2025) konferencie bod týkajúci sa ochrany pred biologickými faktormi na pracovisku (normotvorná časť – dvojkolová diskusia). V súlade s článkom 39 ods. 1 rokovacieho poriadku konferencie, MÚP pripravil Predbežnú správu skúmajúcu právo a prax v rôznych krajinách spolu s dotazníkom, ktorý bol zaslaný v decembri 2022. Členské štáty boli vyzvané, aby predložili svoje stanoviská do 31. júla 2023 po konzultácii s najreprezentatívnejšími predstaviteľmi organizácií zamestnávateľov a pracovníkov. Táto konzultácia je povinná pre členov, ktorí ratifikovali Dohovor o tripartitných konzultáciách (Medzinárodné pracovné normy) z roku 1976 (č. 144).

Potreba prekryť normatívnu medzeru bola zvýraznená pandémiou COVID-19. MOP teraz navrhuje vypracovať komplexný a perspektívny právny rámec pre rešpektovanie, podporu a realizáciu práva na bezpečné a zdravé pracovné prostredie s ohľadom na biologické nebezpečenstvá. Takýto dokument (dohovor a/alebo odporúčanie) by riešil ochranu pred všetkými biologickými nebezpečenstvami.

Podpora koherencie medzinárodnej politiky v prevencii chorôb spôsobených biologickými látkami podporí zdravie pracovníkov a udržateľnosť podnikania. Týmto návrhom MOP tiež demonštruje svoj záväzok prispieť k plneniu cieľa č. 8 udržateľného rozvoja Agendy Organizácie spojených národov (SDG) 8 na podporu inkluzívneho a udržateľného rozvoja, hospodárskeho rastu, plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práce pre všetkých; ako aj k plneniu cieľa 8.8, teda chrániť pracovné práva a podporovať bezpečné pracovné prostredie pre všetkých pracovníkov, vrátane migrujúcich pracovníkov. Tento záväzok MOP prispieje k plneniu SDG cieľa č. 3, teda zabezpečiť zdravý život a podporovať blahobyt pre všetkých v každom veku, vrátane cieľa 3.3, ktorý pripisuje osobitný význam biologickým rizikám ochranou pred nimi v rámci výkonu zamestnania.

Vládny zástupca sa v rámci práce na príprave nového dohovoru a/alebo odporúčania počas prvého kola diskusií bude aktívne zúčastňovať jednotlivých zasadnutí príslušného výboru a podieľať sa na tvorbe koordinovaného stanoviska a postupu v rámci osobitných zasadnutí členských štátov EÚ s cieľom prijatia jednotného postoja EÚ a jej členských štátov smerujúceho k presadeniu ako národných záujmov, tak aj záujmov EÚ do uvedeného dokumentu. Uvedená prax bude pokračovať aj na nadchádzajúcom zasadnutí, kde v rámci druhého kola rozpravy v príslušnom výbore bude pokračovať formovanie konečnej podoby tohto dokumentu a poverený vládny zástupca bude presadzovať, aby konečná textácia čo najviac reflektovala národné záujmy Slovenskej republiky a EÚ.

#### **K V. bodu programu konferencie**

Na svojom 344. zasadnutí (máj 2022) Správna rada rozhodla o zaradení opakovanej diskusie k strategickému cieľu týkajúcemu sa sociálnej ochrany (ochrany práce), v súlade s Deklaráciou MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu z roku 2008, do programu zasadnutia. Konferencia bude vyzvaná zhodnotiť dopady uvedenej deklarácie, najmä rozsah, v akom sa v jednotlivých členských štátoch uplatňuje jeden z piatich kľúčových princípov MOP, teda bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Ostatnými kľúčovými princípmi sú: sloboda združovania a účinné uplatňovanie práva na kolektívne vyjednávanie, odstránenie najhorších foriem nútenej alebo povinnej práce, účinné odstránenie detskej práce, odstránenie diskriminácie s ohľadom na zamestnanie a povolanie, bezpečné a zdravé podmienky práce.

Cieľom diskusie je najmä lepšie pochopiť vývoj v tejto oblasti v jednotlivých štátoch, ako aj potreby štátov s ohľadom na spomenuté princípy s cieľom dohody na príprave novej rezolúcie, ktorá by určila priority a poskytla podporu pre koncipovanie nového akčného plánu týkajúceho sa bezpečných a zdravých podmienok práce na nasledujúce obdobie.

#### **K VI. bodu programu konferencie**

Na svojom 347. zasadnutí (marec 2023) Správna rada rozhodla zaradiť do programu konferencie opakovanú diskusiu o strategickom celi základných princípov a práv pri práci.

Cieľom diskusie je najmä lepšie pochopiť vývoj v tejto oblasti v jednotlivých štátoch, ako aj potreby štátov s ohľadom na spomenuté princípy a v spolupráci so sociálnymi partnermi dohodnúť možné zaradenie tejto témy na niektoré z nasledujúcich zasadnutí konferencie tak, aby sa preskúmala možnosť prípravy nového odporúčania.

#### **K VII. bodu programu konferencie**

Na svojom 347. zasadnutí (marec 2023) Správna rada rozhodla zaradiť do programu konferencie samostatný bod programu týkajúci sa všeobecnej rozpravy na tému dôstojnej práce v sektore poskytovateľov starostlivosti. V nadväznosti na pandémiu COVID-19, sa MOP rozhodla vypracovať konkrétne opatrenia, ktoré sa majú prijať vo vzťahu k pracovným podmienkam pracovníkov poskytujúcich ošetrovateľskú starostlivosť. MOP by mala preskúmať opatrenia potrebné na zabezpečenie primeranej odbornej prípravy, kvalitného a celoživotného vzdelávania pre ošetrovateľský personál, vrátane školení o používaní digitálnych zariadení a nových technológií, aby sa uľahčil prístup ku kvalitným zdravotníckym službám.

V súvislosti s pandémiou COVID-19 MOP uznala naliehavú potrebu rozvoja proaktívnych národných politík týkajúcich sa pracovníkov v sektore ošetrovateľských služieb. Cieľom diskusie je identifikovať vývoj v tejto oblasti, ako aj preskúmať možnosť prípravy nového odporúčania alebo stratégie na túto tému v budúcnosti.

#### **K VIII. bodu programu konferencie**

Správna rada MÚP na svojom 343. zasadnutí (november 2021) rozhodla zaradiť do programu 112. zasadnutia konferencie aj samostatný bod programu o abrogácii štyroch dohôd: Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o zamestnaní žien pod zemou v baniach všetkých druhov č. 45 z roku 1935, Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o bezpečnostných ustanoveniach (stavebníctvo) č. 62 z roku 1937, Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o štatistike miezd a pracovného času č. 63 z roku 1938 a Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o inšpektorátoch (nemetropolitné územia) č. 85 z roku 1947.

Podľa článku 19 ods. 9 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce, je Konferencia oprávnená dvoj tretinovou väčšinou a na základe odporúčania Správnej rady zrušiť platný dohovor, ak sa ukáže, že stratil svoj účel alebo že už neprispieva k dosiahnutiu cieľov organizácie. Schopnosť navrhnúť zrušenie dohôd je dôležitým nástrojom v rámci procesu preskúmania, ktorý je zameraný na zabezpečenie toho, aby organizácia mala robustný a aktuálny súbor medzinárodných pracovných noriem odrážajúcich aktuálne celospoločenské skutočnosti.

Ďalšie výbory konferencie:

**Mandátový výbor** konferencie pozostáva z jedného vládneho delegáta, z jedného delegáta za zamestnávateľov a jedného delegáta za pracovníkov, ktorých menuje konferencia. Mandátový výbor sa schádza na uzavretých zasadnutiach a jeho zodpovednosť zahŕňa:

- preskúmavanie akreditačných listín, ako aj akékoľvek námietky týkajúce sa akreditačných listín delegátov a ich poradcov a tiež aj neuloženie akreditačných listín delegáta za zamestnávateľov a delegáta za pracovníkov (článok 5 odsek 2 a článok 26 Rokovacieho poriadku konferencie),
- posudzovanie sťažností k nedodržaniu článku 13 odseku 2 písm. a) Ústavy MOP (platba výdavkov trojstrannej delegácie) (článok 26 Rokovacieho poriadku konferencie),
- monitorovanie každej situácie pokiaľ ide o porušovanie ustanovení článku 3 alebo článku 13 odseku 2 písm. a) Ústavy MOP, o ktorom konferencia požadovala správu (článok 26 Rokovacieho poriadku konferencie),
- určovanie požadovanej uznášaniaschopnosti pre platnosť hlasovaní vykonaných konferenciou (článok 20 odsek 1 Rokovacieho poriadku konferencie).

**Výberový výbor konferencie** je zložený z 28 členov vymenovaných vládnu skupinou, zo 14 členov vymenovaných skupinou za zamestnávateľov a zo 14 členov vymenovaných skupinou za pracovníkov (zamestnancov). Jeho zodpovednosť zahŕňa zariadovanie programu konferencie, určovanie času a programu plenárnych zasadnutí konferencie a konanie v mene svojich každých iných rutinných otázok. Od roku 1996 bola reformami konferencie väčšina týchto úloh zverená predstaviteľom výboru, a preto s výnimkou, ak výberový výbor konferencie je vyzvaný posúdiť špecifické otázky, bežne zasadne len raz na začiatku konferencie.